

Justis- og beredskapsministeren

Stortinget - Kommunal- og forvaltningskomiteen
Stortinget - Postboks1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref.
2026/743

Vår ref.
26/258 KEAB

Dato
30.01.2026

Representantforslag 81 S om en utvisningsreform for kriminelle innvandrere

1. Innledning

Jeg viser til representantforslag 81 S (2025-2026) fra stortingsrepresentantene Sylvi Listhaug og Erlend Wiborg om strengere ordninger for utvisning av straffede utlendinger. I forslaget bes regjeringen se hen til de signalene som er gitt om danske regler og praksis om utvisning, og etablere et samarbeid med danske myndigheter.

2. Bakgrunn

2.1 Gjeldende norsk rett

I norsk rett bygger utvisningsreglene i hovedsak på strafferammen for det straffbare forholdet:

Utlendinger uten oppholdstillatelse kan etter utlendingsloven § 66 utvises dersom de får straff (herunder bøter) eller særreaksjon for et forhold som etter loven kan føre til fengselsstraff.

Utlendinger med midlertidig oppholdstillatelse kan etter utlendingsloven § 67 utvises dersom de blir straffet (herunder bøter) eller særreaksjon for et forhold som har strafferamme på fengsel i mer enn 1 år eller når de har blitt straffet etter særskilt oppramsete straffebestemmelser med lavere strafferamme.

Utlendinger med permanent oppholdstillatelse kan etter utlendingsloven § 68 utvises dersom de får straff (herunder bøter) eller særreaksjon for et forhold som har strafferamme på fengsel i to år eller mer, eller når de har blitt straffet etter særskilt oppramsete straffebestemmelser med lavere strafferamme.

Tersklene for hvilke straffbare handlinger som skal kunne gi grunnlag for utvisning ble sist gjennomgått og revidert i et høringsnotat fra departementet 25. april 2019 og den etterfølgende Prop. 40 L (2019-2020) fra regjeringen Solberg 7. februar 2020.

Det er et vilkår for utvisning at dette ikke kan føre til nedverdiggende eller umenneskelig behandling eller vil være uforholdsmessig overfor utlendingen selv, eller de nærmeste familiemedlemmene. I saker som berører barn skal barnets beste være et grunnleggende hensyn. Dette er begrensninger som bygger på blant annet Grunnloven, EMK og barnekonvensjonen. Etter norsk regelverk og praksis skal det svært mye til for å anse utvisning som uforholdsmessig dersom utlendingen har begått meget alvorlig kriminalitet.

2.2 Innholdet i representantforslaget

I representantforslaget refereres det til at den danske statsministeren i sin nyttårstale signaliserte at Danmark før sommeren skal vedta en utvisningsreform som er beskrevet slik at alle utlendinger som dømmes til mer enn ett års fengsel, skal utvises, uansett hvilken tilknytning de har til Danmark. Representantene fra Fremskrittspartiet foreslår at tilsvarende regler innføres i Norge, og at den som utvises skal sendes til et trygt tredjeland dersom retur til hjemlandet er umulig. Det bes om at det samarbeides med danske myndigheter og legges fram forslag til lovendringer som skal kunne tre i kraft allerede sommeren 2026.

3. Kommentarer til representantforslaget

I *Regjeringens plan for Norge* er bekjempelse av kriminelle nettverk et viktig prosjekt. Regjeringen vil i 2026 gjennomgå reglene om bortvising og utvisning for å sikre at kriminelle utlendinger sendes ut av landet. Blant annet arbeider Justis- og beredskapsdepartementet med et forslag til regelendringer som skal gi en videre adgang enn i dag til å utvise utlendinger som ikke er straffet, men som det likevel er konkrete holdepunkter for at er involvert i alvorlig kriminalitet. Etter dagens praksis har slike utlendinger i en del tilfeller blitt bortvist, men ikke utvist med fremtidig innreiseforbud. Det vil vi endre på.

Inntil et forslag til nye regler om utvisning med fremtidig innreiseforbud har vært på høring og blitt behandlet av Stortinget, har departementet klargjort i en instruks til UDI at det allerede i dag er hjemmel i utlendingsloven og EØS-retten til å vurdere utvisning av personer som ikke er straffet, men som har tilknytning til et kriminelt nettverk og representerer en ekstraordinær kriminalitetstrussel.

Det er ikke først og fremst regelverket som hindrer oss fra å sende straffede utlendinger til et trygt tredjeland. Det følger allerede av utlendingsloven § 90 tredje ledd at utlendinger som utvises på grunn av kriminalitet, kan uttransporteres til et annet trygt land enn hjemlandet. Og etter § 90 fjerde ledd kan det gis nærmere regler i forskrift.

Gjennomføringen av slike tiltak forutsetter imidlertid at det finnes et trygt tredjeland som er villig til å motta straffedømte fra Norge og andre Schengen-stater.

Norge har en aktiv rolle i det europeiske migrasjonssamarbeidet for å sikre en mer bærekraftig innvandring til Europa. Drøftinger om å tilrettelegge for denne typen ordninger pågår i Schengen-samarbeidet i forbindelse med utviklingen av ny returforordning, og det er også naturlig å se det i sammenheng med diskusjonen som pågår om å etablere asylsentre i tredjeland osv. Utviklingen av migrasjonspolitikken er et viktig tema i regjeringens dialog med våre naboland, inkludert Danmark.

Selv om en eventuell fremtidig avtale mellom Norge og andre Schengen-land på den ene siden, og et trygt tredjeland på den andre, skulle åpne for å overføre straffedømte kriminelle, og dermed kunne gjøre spørsmål om vern og forholdsmessighet vesentlig enklere i en del saker, vil man ikke kunne sløyfe slike vilkår og vurderinger. De bygger på regler som ikke uten videre kan fravikes gjennom lov.

Med hilsen

Astri Aas-Hansen

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur